

Setul de competențe specifice necesare pentru predarea programelor de educație sexuală comprehensivă, conform Training matters: A framework for core competencies of sexuality educators (WHO, Federal Centre for Health Education (BZgA), 2017)

Nr.	Cunoștințe
<i>Cunoștințe despre temele relevante în educația sexuală</i>	
1	Corpul uman și dezvoltarea umană (de exemplu, părțile corpului, funcțiile acestora, tipuri diferite de corpuri, diferențele de vârstă în corpuri și dezvoltarea acestora)
2	Fertilitatea și reproducerea (de exemplu, sarcina, nașterea, ciclul menstrual și dezvoltarea acestuia, impactul maternității și paternității)
3	Sexualitatea în general (de exemplu, emoții, sentimente, aspecte fizice, plăcere, diferite expresii și comportamente sexuale, sexualitatea la vârste diferite, diferențele de gen)
4	Diversitatea emoțiilor (de exemplu, diferite tipuri de emoție, cuvinte pentru emoții, diferite tipuri de iubire și diferențele dintre iubire și prietenie etc.)
5	Relații și stiluri de viață diferite (de exemplu, prietenie, companie, relații de dating, relații între persoane de același sex; diferite forme de relații familiale și destrămarea acestora, menținerea relațiilor)
6	Sexualitate, sănătate și bunăstare (de exemplu, cum să-ți cunoști propriul corp; simptome, riscuri și consecințe ale experiențelor sexuale nesigure, neplăcute și nedorite; transmiterea HIV și altor infecții cu transmitere sexuală, prevenire, tratament, îngrijire și suport; comportament sexual riscant și consecințele acestuia, abuzul sexual, influența pozitivă a sexualității asupra sănătății și bunăstării)
7	Sexualitate și drepturi (de exemplu, drepturile internaționale ale copiilor în domeniul sexualității, legislația națională și reglementările relevante)
8	Determinantele sociale și culturale ale sexualității (de exemplu, normele și valorile sociale, culturale și religioase în diferite societăți; influența presiunilor grupului, mass-media, pornografiei legilor asupra deciziilor sexuale, parteneriatului și comportamentului)
<i>Cunoștințe fundamentale în domeniul sănătății și psihologiei</i>	
1	Dezvoltarea psihosexuală și teoria socializării copiilor și tinerilor
2	Stiluri și strategii de învățare ale elevilor
3	Abilități de comunicare și intervenție în caz de criză
4	Dezvoltarea și/sau schimbarea comportamentului
5	Conceptul de alfabetizare în sănătate

6	Modele și bune practici pentru promovarea sănătății sexuale
7	Determinanți ai comportamentului sexual al elevilor (de exemplu, contextul, mediul școlar, familia, colegii)
8	Servicii de suport relevante pentru elevi și educatori privind informațiile despre sexualitate și sănătate
<i>Cunoștințe despre metodologia educației sexuale</i>	
1	Metode de predare interactive și participative, adecvate pentru diverse grupuri țintă (în funcție de context și abilități) și obiectivele de învățare
2	Cunoștințe despre materiale educaționale de calitate, pachete de lecții și surse de informații pentru educatori
3	Cunoștințe despre organizarea, gestionarea și desfășurarea unui proiect și unei lecții în educația sexuală (de exemplu, coordonarea actorilor implicați într-un proiect, planificarea excursiilor)
4	Limbajul folosit de copii și tineri referitor la sexualitate
5	Terminologia corectă în diverse domenii care abordează sexualitatea (de exemplu, psihologie, medicină, sociologie)
6	Strategii și tehnici pentru sprijinirea elevilor în alfabetizarea media, în special pe rețelele sociale
7	Informații online și offline despre sexualitate folosite de elevi (de exemplu, pornografia și mesajele acestora, reviste, cărți)
<i>Cunoștințe despre diferite abordări ale educației sexuale și impactul acestora</i>	
1	Diverse concepte privind educația sexuală
2	Criterii de calitate pentru programele și metodele de educație sexuală
3	Impactul educației sexuale holistice asupra sănătății sexuale și bunăstării elevilor
4	Impactul educației sexuale holistice asupra dezvoltării societate
5	Rezistența față de educația sexuală în societate
6	Bariere în implementarea și furnizarea educației sexuale

Nr.	Abilități
<i>Abilitatea de a crea și menține un mediu de învățare sigur, incluziv și stimulativ</i>	
1	Capacitatea de a crea și menține un mediu de învățare sigur, incluziv și stimulativ, în care toți elevii, indiferent de background-ul cultural și religios, abilități, identități de gen și orientări sexuale să se simtă protejați, incluși și împuterniciți să participe activ
2	Abilitatea de a utiliza educația sexuală pentru a susține și întări politicile școlii care promovează sănătatea, inclusiv prevenirea violenței sexuale și de gen
3	Capacitatea de a fi vigilent la primele semne de comportamente agresive, violență sexuală sau de gen și abuzuri în rândul elevilor și colegilor, răspunzând corespunzător
4	Abilitatea de a stabili reguli clare privind respectul, confidențialitate și întrebările, asigurându-se că aceste principii sunt respectate în întregul proces educativ
<i>Abilitatea de a utiliza abordări interactive de predare și învățare</i>	
1	Să fii capabil să folosești o gamă variată de abordări interactive și participative, centrate pe elevi, precum și instrumente care să-i ajute pe aceștia să rămână implicați, să dobândească cunoștințe, să stimuleze reflecția și comunicarea și să dezvolte abilități esențiale pentru construirea unor relații sănătoase și pentru luarea unor decizii informate
2	Să fii capabil să cauți și să evaluezi materialele și metodele existente pentru a identifica acelea care sunt bazate pe dovezi, adecvate vârstei și dezvoltării elevilor
<i>Abilitatea de a comunica eficient</i>	
1	Să poți comunica cu încredere și într-un mod lipsit de judecată
2	Să poți utiliza un limbaj potrivit, clar și accesibil elevilor, care să fie confortabil pentru aceștia și sensibil la diverse contexte culturale, religioase, abilități, identități de gen și orientări sexuale
3	Să poți vorbi deschis cu elevii diverse subiecte și probleme legate de sexualitate, utilizând un stil de comunicare potrivit vârstei și nivelului de dezvoltare, sensibil la particularitățile culturale și bazat pe o abordare multiperspectivă
4	Să poți evita impunerea propriilor opinii, credințe sau presupuneri personale asupra elevilor, asigurând un mediu de învățare echilibrat și deschis
5	Să poți analiza și discuta în mod critic despre contextul social și cultural, precum și despre factorii care influențează sexualitatea și comportamentul sexual al elevilor, pentru a facilita o înțelegere profundă și echilibrată
6	Să poți comunica eficient, într-un mod profesional și non-judicativ, cu elevii și părinții lor pe subiecte complexe și sensibile legate de sexualitate
7	Să poți răspunde adecvat și profesionist la întrebări și afirmații provocatoare, asigurând un mediu respectuos

<i>Abilitatea de a reflecta asupra convingerilor și valorilor personale</i>	
1	Să poți analiza și înțelege propriile emoții, convingeri, experiențe și valori, recunoscând și gestionând prejudecățile sau stereotipurile, pentru a înțelege mai bine cum acestea influențează relațiile și activitatea educațională.
2	Să poți analiza și înțelege mai bine sentimentele, convingerile și valorile altora legate de sexualitate și relații
3	Să poți reflecta asupra a ceea ce elevii și societatea consideră a fi „normal” (de exemplu, imaginea corpului, rolurile de gen)
4	Să poți ajuta elevii să dezvolte gândirea critică, învățându-i să facă diferența între sursele de informație corecte și cele nesigure

Nr.	Atitudini
<i>Angajament față de educația sexuală</i>	
1	Să fii dispus și motivat să predai educație sexuală
2	Să fii dedicat principiilor educației sexuale complete și holistice
3	Să fii convins că educația sexuală completă și holistică are un impact pozitiv asupra sănătății (sexuale) și bunăstării elevilor
4	Să fii pregătit să examinezi și să combați norme și practici dăunătoare legate de sexualitate și gen, nedreptăți și vulnerabilități
5	Să fii dispus să contestezi opiniile, normele și sentimentele personale legate de sexualitate, precum și diversele contexte culturale și religioase, abilități, identități de gen și orientări sexuale ale elevilor, părinților și colegilor
6	Să fii conștient că propriile experiențe, atitudini și comportamente influențează modul în care educi elevii
7	Să fii receptiv la preocupările părinților privind educația sexuală și să le abordezi cu respect, utilizând argumente bazate pe informații fundamentate
<i>Respectul pentru demnitate și înțelegerea limitelor</i>	
1	Respectă intimitatea și integritatea fizică, psihologică și sexuală a ta și a altora (elevi, părinți, colegi)
2	Evită divulgarea informațiilor legate de sexualitatea elevilor
3	Evită împărtășirea informațiilor personale despre propria sexualitate

4	Fii dispus să reflectezi asupra situațiilor, sentimentelor, convingerilor, atitudinilor și valorilor personale și ale altora referitoare la sexualitate și relații. Include aici și analiza propriilor prejudecăți și opinii
5	Fii conștient de limitele tale și acceptă-le, îndrumând elevii către alți profesioniști când este necesar
6	Tratează toate persoanele cu respect și demnitate, indiferent de fundalurile abilități, identitatea de gen și orientarea sexuală
7	Demonstrează o toleranță zero față de violența sexuală, de gen și discriminare și fii pregătit să protejezi elevii de acestea
<i>Deschidere și respect față de ceilalți</i>	
1	Vezi sexualitatea ca un potențial pozitiv al fiecărei persoane
2	Arată respect și atitudine pozitivă față de sexualitatea copiilor, tinerilor și adulților, adaptată vârsta și nivelului lor de dezvoltare
3	Oferă copiilor și tinerilor libertatea și spațiul necesar pentru a-și dezvolta sexualitatea, în funcție de vârsta și dezvoltarea lor
4	Fii deschis față de diferitele contexte, abilități, identități de gen și orientări sexuale
5	Înțelege factorii sociali, culturali, religioși, familiari și individuali care influențează comportamentele și exprimările sexuale
6	Respectă drepturile omului care se aplică elevilor, părinților acestora și colegilor, inclusiv drepturile sexuale și reproductive, conform politicilor, convențiilor și declarațiilor relevante
7	Înțelege și respectă diverse puncte de vedere privind alegerile sexuale și modul în care se explică sexualitatea
8	Promovează responsabilitatea socială și toleranța